

<https://helda.helsinki.fi>

Mikä lintu lauloi - Euroopalle uusi lintulaji yllätti Kilpisjärvellä

Lehikoinen, Petteri

2021

Lehikoinen , P 2021 , ' Mikä lintu lauloi - Euroopalle uusi lintulaji yllätti Kilpisjärvellä ' , Linnut
, Vuosikerta. 56 , Nro 3 , Sivut 12-14 . < <https://www.birdlife.fi/julkaisut/linnut/> >

<http://hdl.handle.net/10138/342304>

---

publishedVersion

Downloaded from Helda, University of Helsinki institutional repository.

This is an electronic reprint of the original article.

This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version.

Kamtšatkanuunilinnun erottaminen lapinuunilinnusta pukutuntomerkkien perusteella on hankalaa. Se on hieman kookkaampi ja isonokkaisempi kuin lapinuunilintu, ja sen sanotaan olevan keskimäärin kirkkaamman vihreä yltä ja kellertävämpi alapuolelta. Erot ovat kuitenkin pieniä ja lajien vaihtelu päällekkäistä. Laulu ja kutsuääni ovatkin kamtšatkanuunilinnun parhaat tuntomerkit. Enontekiö 18.7.2021. PETTERI LEHIKOINEN

Lapinuunilintu jaettiin melko äskettäin kolmeksi lajiksi, kun siitä erotettiin kamtšatkanuunilintu sekä honsunuunilintu (Phylloscopus xanthodryas). Enontekiö 18.7.2021. PETTERI LEHIKOINEN

Mikä lintu lauloi?

– Euroopalle uusi laji
yllätti **Kilpisjärvellä**

Yksi kaikkien aikojen kauimpaa Suomeen harhautuneista muuttolinnuista, kamtšatkanuunilintu, sattui laulamaan muutaman säkeen Kilpisjärven kylällä juuri, kun Petteri Lehikoinen, Hanna Laakkonen ja Alekski Lehikoinen sattuivat jäämään kaupan pihalle ihaillemaan maisemia.

Olimme palanneet edellisenä päivänä rankalta mutta palkitsevalta, vuosittaiselta kahlaajien ja vesilintujen seurantavaellukselta. Päivä oli alkanut verkkaisesti lähinnä itseämme ja varusteita huoltaen. Osa ryhmästämme lähti jo aamuyöstä ajamaan kohti etelää valmistautuakseen tulevaan työviikkoon, mutta jäin **Hanna Laakkosen** ja **Alekski Lehikaisen** kanssa Kilpisjärvelle, jossa tulevala viikolla alkaisi naalin seurantaan vapaaehtoisia kouluttava kurssi.

Olimme tulossa Kilpisjärven kylällä kaupasta ja jäimme autolle päällistelemään upeita maisemia. Hanna ja Aksu olivat jo ehtineet hypätä autoon, ja minulakin oli ovi auki, kun kuulin kaukaisen säkeen, jota en äkkiseltään tunnistanut. Lintu kuului uudestaan, ja sain Hannalle ja Aksulle, että ihan kuin idänuunilintu olisi laulanut. Aksukin nousi kuuntelemaan, mutta laulu ei kuulostanut vielääkään tutulta. Lähdimme kävele-

mään ääntä kohti, ja vaikka laulu kuului nyt jo paremmin, ei se soittanut oikein mitään kelloja.

Tosi kyseessä

Lähestyimme lintua ja yritimme samalla äänittää sitä puhelimillamme, kun muita äänityslaitteita ei ollut mukana. Paikalla lauloi pajulintu, ja hetken ehdimme miettiä, laulaako se vain kummallisesti. Vai oliko syyllinen talitiaiskoiras, jota katsoin kiikarilla? Kun tiainen lennähti pois, kiikarin kuvaan ilmestyi lapinuunilinnun näköinen lintu. Siinä vaiheessa pulssi ehti jo vähän nousta, mutta kiihtyi entisestään, kun lähdin hakemaan kameraa ja kuuntelin samalla kamtšatkanuunilintuäänitteen puhelimella. Hämmästykseni äänite kuulosti hyvin samanlaiselta kuin vieressä laulava lintu. Tajusin, että nyt saattaa olla tosi kyseessä.

Palatessani lintu oli ollut hetken hiljaa vaikkakin ilmeisesti edelleen paikalla. Soitin Hannalle ja Aksulle

kamtšatkanuunlintuäänitteen, ja lintu vastasi heti käytännössä identtisellä säkeellä.

Päivä oli jo pitkällä ja lintu oli pienessä tunturikoi-vikossa keskellä kylää. Arvelimme, että lintu saattaa hiljentyä tai jatkaa matkaansa. Siksi päätimme toimia nopeasti, jotta lintu tulisi mahdollisimman hyvin dokumentoiduksi; Aksu äänitti ja kuvasi lintua samalla, kun viritin Hannan kanssa verkkoa sen pyydystämiseksi.

Meillä ei ollut kamtšatkanuunilinnun äänitettä, jonka olisimme saaneet yhtäjaksoisesti verkolle soimaan. Päätimme kokeilla, reagoisiko lintu lapinuunilinnun lauluun. Lintu saapui verkon lähelle katsomaan äänitettä, muttei reagoinut siihen äännellen tai siipiä värisyttäen kuten lapinuunilintu suhtautuu tunkeilijaan. Oltuaan hetken paikalla lintu lähti lentoon pois päin atrapista, mutta osui sattumalta verkon toiseen laitaan ja jäi kiinni.

Paikalle olivat tässä vaiheessa ennättäneet myös **Jyrki Lehto** ja **Esko Pasanen**, mikä oli onni, sillä Epalla oli lainata joitain rengastusvälineitä, jotka olivat jää-

neet minulta biologiselle asemalle varustehuollon yhteydessä; olimmehan vain käymässä kaupassa. Soitimme myös **Roni Väisäselle**, jolta saimme konsultaatio-apua lajimäärityksen kannalta oleellisimmista mitoista. Lintu mitattiin, kuvattiin ja vapautettiin samaan paikkaan, jossa se oli laulanut.

Lintu oli erittäin hyvässä kunnossa: lentolihakset olivat täydessä mitassaan ja rasvavarastotkin huomattavat; nämä seikat viittasivat siihen, että lintu oli vielä muuttomatalla. Lintu lauloi vielä kerran vapautuksen jälkeen ennen kuin jouduimme poistumaan.

Liian hyvää ollakseen totta?

Koko tilanne oli ohi noin tunnissa, ja jäljelle jäi epäusko. Vaikka linnun ulkonäkö, mitat, kutsuääni ja laulu sopivat liiki täydellisesti kamtšatkanuunilintuun, sen löytymiseen johtaneet yhteensattumat vaikuttivat liian hyviltä ollakseen totta. Kaukoidästä saapunut muutto-

Tutkijatohtoreita hymyilyttää vielä seuraavana päivänä. Petteri ja Alekski Lehikoinen eivät osanneet odottaa, mitä kauppareissulla voi sattua. "Ihan kuin idänuunilintu olisi laulanut", totesi Petteri juuri, kun oli jo astumassa autoon. Idänuunilintukin olisi ollut hyvä laji Kilpisjärvellä. JOUNI RIIHIMÄKI

lintu, jota ei ole koskaan ennen havaittu läntisellä palearktisella alueella sattuu pysähtymään juuri Kilpisjärven kylällä ja laulamaan alkuillasta vielä muutaman säkeen juuri silloin, kun satuimme jäämään kaupan pihalle ihmettelemään maisemia!

Linnun tarkempi lajimääritys varmistuu myöhemmin, kun pudonneista höyhenistä tehdään DNA-ana-

lyysi. Joka tapauksessa on selvää, että kyseessä on eurooppalaisittain hyvin mielenkiintoinen havainto. Oli pienestä kiinni, että lintu olisi jäänyt kokonaan löytymättä. Seuraavana päivänä se löytyi vielä uudestaan, ja monet etelästäkin saapuneet bongarit pääsivät sen näkemään.

Kamtšatkanuunilintu (*Phylloscopus examinandus*)

Kamtšatkanuunilintu pesii Aasian itäisimmässä osassa Tšuktšien niemimaalla, Kamtšatkan niemimaalla sekä Sahalinin ja Hokkaidon saarilla. Laji talvehtii Filippiineillä ja Indonesiassa. Euroopasta ei ole aiempia hyväksytyjä havaintoja lajista. BirdLife Suomen rariteettikomitea ei ole vielä käsitellyt havaintoa Enontekiön kamtšatkanuunilinnusta 18.-19.7.2021.